

Nr 161

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till riktlinjer för organisationen av vården och undervisningen av barn och ungdom med cerebral pares m. m.

(3:e avd.)

I propositionen nr 170 har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över inrikesärenden för den 19 maj 1961, föreslagit riksdagen att godkänna av departementschefen förordade riktlinjer för organisationen av vården och undervisningen av barn och ungdom med cerebral pares m. m.

I propositionen framlägges förslag till riktlinjer för organisationen av vården och undervisningen av barn och ungdom med cerebral pares. Organisationen avses stå öppen för även andra svårt handikappade barn och ungdomar. Totalt beräknas platsbehovet för hela landet till i runt tal 600 platser.

Vården föreslås i första hand förlagd till behandlingscentraler i anslutning till centrallasaretten. För barn, som till följd av sitt handikapp ej kan gå i vanliga skolor, föreslås specialskolor inrättade länsvis eller i samarbete mellan flera huvudmän. Svårt skadade barn med komplicerande handikapp anses böra omhändertagas på en ny riksanstalt, avsedd att ersätta det nuvarande Eugeniahemmet. Även för högstadieundervisningen förordas i princip en decentralisering. Frågan härom avses emellertid ytterligare utredas.

Huvudmannaskapet för den på det lokala planet bedrivna cp-verksamheten förutsättes ankomma på de kommunala sjukvårdshuvudmännen. För utbyggnaden lämnas vissa allmänna synpunkter till ledning för huvudmännens planering.

Beträffande detaljerna i förslaget torde utskottet få hänvisa till propositionen.

Utskottet finner det angeläget, att närmare riktlinjer kan uppdragas för den fortsatta utbyggnaden av resurserna för vård och undervisning av barn och ungdom med cerebral pares. I likhet med departementschefen anser utskottet, att denna vård- och undervisningsorganisation även bör avses för andra grupper av fysiskt handikappade barn och ungdomar. Bedömningen av det erforderliga vårdplatsantalet måste, såsom framhållits av departementet, göras i samråd med de berörda myndigheterna. *Bihang till riksdagens protokoll 1961. 6 saml. Nr 161—162*

mentschefen, präglas av en viss osäkerhet. De av departementschefen redovisade uppskattningarna synes emellertid vila på en så tillfredsställande grundval som kan begäras, och utskottet har för sin del inte funnit anledning till erinran mot desamma.

Departementschefens förslag innebär, att såväl vården som undervisningen av de ifrågavarande kategorierna av barn och ungdomar främst skall ligga på länsplanet samt att, därest vårdresurserna på länsplanet icke är tillräckliga, behandlingscentralerna vid regionsjukhusen skall svara för den kvalificerade diagnostiken och behandlingen. De skäl som anförts för denna organisation finner utskottet övertygande och biträder således förslagen i denna del. Givetvis bör, såsom också departementschefen förutsatt, samverkan kunna äga rum mellan flera landsting. Huvudmannaskapet för denna vård- och undervisningsorganisation har föreslagits skola åvila landstingen och städerna utom landsting. Detta förslag, mot vilket de berörda huvudmännen icke gjort någon erinran, kan även utskottet biträda.

I likhet med departementschefen anser utskottet, att den nu angivna vård- och undervisningsorganisationen bör kompletteras av en riksanstalt för de mest svårartade fallen. Frågan om denna riksanstalts förläggning och närmare utformning kommer dock att närmare utredas. Riksdagen får således tillfälle att senare taga ställning till denna fråga liksom även till frågan om huvudmannaskapet för riksanstalten. Att kostnaderna för uppförandet av denna anstalt skall bestridas av statsmedel kan utskottet i princip tillstyrka.

Förslaget att bidrag av statsmedel skall utgå till kostnaderna för den nu ifrågavarande undervisningen efter i huvudsak samma regler, som gäller för statsbidrag på skolväsendets område, biträdades av utskottet.

Då Kungl. Maj:ts förslag icke heller i övrigt föranlett någon erinran från utskottets sida, hemställer utskottet,

att riksdagen må godkänna av departementschefen i statsrådsprotokollet över inrikesärenden för den 19 maj 1961 förordade riktlinjer för organisationen av vården och undervisningen av barn och ungdom med cerebral pares m. m.

Stockholm den 14 november 1961

På statsutskottets vägnar:

ERNST V. STAXÄNG

Närvarande: se under utlåtandet nr 162; dock att fru Holmberg deltagit i stället för herr Gustafsson i Uddevalla.